

Tužilaštvo - Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
Тужилаштво Босне и Херцеговине

Broj: T20 0 KTT 0026514 25
Sarajevo, 30.10.2025. godine

Na osnovu člana 224. stav 1. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH), d o n o s i m

**NAREDBU
O OBUSTAVI ISTRAGE**

Obustavlja se istraga prema osumnjičenim:

1. **MILORAD DODIK**, rođen 1959. godine u Banja Luci, državljanin BiH i Republike Srbije,
2. **RADOVAN VIŠKOVIĆ**, rođen 1964. godine u Milićima, državljanin BiH i Republike Srbije,
3. **NENAD STEVANDIĆ**, rođen 1966. godine, državljanin BiH i Republike Srbije.

Za krivično djelo Napad na ustavni poredak iz člana 156. stav 1. KZ BiH u vezi sa članom 29. KZ BiH, jer nema dovoljno dokaza da su počinili krivično djelo.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilaštvo BiH je dana 27.02.2025. godine donijelo **Naredbu o sprovođenju istrage zbog postojanja osnova sumnje da su:**

Dana 26.02.2025. godine u Banja Luci, na mitingu ispred Narodne skupštine Republike Srpske, Milorad Dodik podstrekao Predsjednika Vlade Republike Srpske Radovana Viškovića i Predsjednika Narodne skupštine Republike Srpske Nenada Stevandića, na radnje svrgavanja najviših institucija BiH, na način da je u svojstvu predsjednika Republike Srpske u prisustvu Radovana Viškovića i Nenada Stevandića, izjavio da će Republika Srpska donijeti zakone kojim se zabranjuje djelovanje Suda BiH, Tužilaštva

BiH, Visokog sudskog i tužilačkog vijeća i Državne agencije za istrage i zaštitu, da bi istog dana u prisustvu Predsjednika Vlade Republike Srpske, Radovana Viškovića i Predsjednika Narodne skupštine Republike Srpske, Nenada Stevandića, sve ovo ponovio za govornicom Narodne skupštine Republike Srpske, gdje je nastavio da preduzima radnje podstrekavanja prema Predsjedniku Vlade Republike Srpske i Predsjedniku Narodne skupštine Republike Srpske, da na protivpravan način svrgnu najviše institucije BiH, nakon čega je dana 26.02.2025.godine Radovan Višković u svojstvu Predsjednika Vlade Republike Srpske, suprotno zakonima BiH, kojima se uspostavljaju Sud BiH, Tužilaštvo-Tužiteljstvo BiH, Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH i Državna agencija za istrage i zaštitu, a koji zakoni su usvojeni na Parlamentarnoj skupštini BiH, iako su znali da je za njihovo osnivanje i djelovanje nadležna Parlamentarna skupština BiH, podnio zahtjev za sazivanje posebne sjednice NSRS, te predložio dnevni red i to prijedloge zakona: Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Republike Srpske, Zakon o neprimjenjivanju zakona i zabrani djelovanja vanustavnih institucija BiH, Zakon o dopuni Krivičnog zakonika Republike Srpske, a zatim je Nenad Stevandić, kao Predsjednik Narodne skupštine Republike Srpske znajući da se radi o zakonima koji se odnose na djelovanje najviših institucija BiH, iako se radi o zakonima koji se tiču nadležnosti i funkcije najviših organa Bosne i Hercegovine, sazvao Kolegij Skupštine, te iste uvrstio u tačke dnevnog reda, a potom sazvao hitnu sjednicu Narodne Skupštine koja je održana dana 27.02.2025.godine, sa navedenim dnevnim redom, čime bi: Milorad Dodik počinio krivično djelo iz člana 156. u vezi sa članom 30. KZ BiH, Radovan Višković počinio krivično djelo iz člana 156. KZ BiH i Nenad Stevandić počinio krivično djelo iz člana 156. KZ BiH.

Dana 06.03.2025. godine, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine je donijelo Naredbu o proširenju Naredbe o sprovođenju istrage protiv Milorada Dodika, Radovana Viškovića i Nenada Stevandića, zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivično djelo Napad na ustavni poredak iz člana 156. stav 1. KZ BiH u vezi sa članom 29. KZ BiH.

Naredbom o proširenju istrage, osumnjičenima se na teret stavlja da su počinili navedeno krivično djelo, na način što su:

U vremenskom periodu od 11.09.2023. godine od početka krivičnog postupka protiv Milorada Dodika i „(...)“ pred Sudom BiH u predmetu broj: ... do 06.03.2025. godine, na teritoriji Bosne i Hercegovine - Republika Srpska, koja je u skladu sa članom 3. Ustava Bosne i Hercegovine jedan od dva entiteta države Bosne i Hercegovine, postupajući po prethodnom dogovoru i to Radovan Višković u svojstvu Predsjednika Vlade Republike Srpske, Nenad Stevandić u svojstvu Predsjednika Narodne skupštine Republike Srpske i Milorad Dodik u svojstvu Predsjednika Republike Srpske te drugim njima poznatim licima iz institucija entiteta Republika Srpska, postupajući s ciljem da prijetnjom upotrebe sile promijene ustavni poredak Bosne i Hercegovine kroz prenošenje ovlaštenja Bosne i Hercegovine na entitet Republika Srpska suprotno procedurama koje su propisane Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonima Bosne i Hercegovine, kao i sa ciljem svrgavanja najviših institucija vlasti države Bosne i Hercegovine, znajući da njihovo postupanje predstavlja protivpravno djelovanje usmjereno protiv ustavnog poretka Bosne i Hercegovine, kao i protiv najviših organa sudske i izvršne vlasti Bosne i Hercegovine i to Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, Suda Bosne i Hercegovine,

Tužilaštva Bosne i Hercegovine i Državne agencije za istrage i zaštitu BiH, znajući da je za njihovo osnivanje i djelovanje nadležna Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, a koji organi su osnovani da bi se osiguralo efikasno ostvarivanje nadležnosti države Bosne i Hercegovine i poštivanje ljudskih prava i vladavine zakona na njenoj teritoriji, i to: Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine čije funkcionisanje je uspostavljeno Zakonom o visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine (*"Službeni glasnik BiH"*, broj: 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 i 50/24), Suda Bosne i Hercegovine čije funkcionisanje je uspostavljeno Zakonom o Sudu Bosne i Hercegovine (*"Službeni glasnik BiH"*, broj: 29/00, 16/02, 24/02, 03/03, 37/03, 42/03, 04/04, 09/04, 35/04, 61/04, 32/07, 49/09, 74/09 i 97/09), Tužilaštva Bosne i Hercegovine čije je funkcionisanje uspostavljeno Zakonom o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine (*"Službeni glasnik BiH"*, broj: 24/02, 03/03, 37/03, 42/03, 09/04, 35/04, 61/04, 49/09 i 97/09), Državne agencije za istrage i zaštitu BiH, čije je funkcionisanje uspostavljeno Zakonom o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu BiH (*"Službeni glasnik BiH"* broj: 27/04, 63/04, 35/05, 49/09 i 40/12) koje zakone je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, svjesni svoga djela, suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine i zakonima Bosne i Hercegovine, kojima se uspostavljaju Sud BiH, Tužilaštvo-Tužiteljstvo BiH, Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH i Državna agencija za istrage i zaštitu, a koji zakoni su usvojeni na Parlamentarnoj skupštini BiH, iako su znali da je za njihovo osnivanje i djelovanje nadležna Parlamentarna skupština BiH i da Narodna Skupština Republike Srpske nema nadležnost da raspravlja o zakonima i donosi zakone iz nadležnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na način da su:

1. Radovan Višković

U svojstvu Predsjednika Vlade Republike Srpske, suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine i zakonima Bosne i Hercegovine, kojima se uspostavljaju Sud BiH, Tužilaštvo BiH, Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH i Državna agencija za istrage i zaštitu, a koji zakoni su usvojeni na Parlamentarnoj skupštini BiH, iako je znao da je za njihovo osnivanje i djelovanje nadležna Parlamentarna skupština BiH, dana 26.02.2025. godine podnio zahtjev za sazivanje posebne sjednice Narodne skupštine Republike Srpske, broj: 04.2-011-24/25 od 26.02.2025. godine u kojem zahtjevu je za sjednicu predložio između ostalog Prijedlog zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Republike Srpske, po hitnom postupku, Prijedlog zakona o neprimjenjivanju zakona i zabrani djelovanja vanustavnih institucija BiH, po hitnom postupku, Prijedlog zakona o dopuni Krivičnog zakonika Republike Srpske, po hitnom postupku, a kojim prijedlozima zakona i to Prijedlogom Zakona o neprimjenjivanju zakona i zabrani djelovanja vanustavnih institucija BiH propisano i to u članovima 1., 2., 3., 4., je predviđeno da se propisuje neprimjenjivanje i neizvršenje i zabrana djelovanja „vanustavnih institucija“ BiH na teritoriji Republike Srpske i da se neće primjenjivati niti izvršavati na teritoriji Republike Srpske sljedeći zakoni: Zakon o sudu Bosne i Hercegovine (*"Službeni glasnik BiH"* br. 49/09, 74/09 i 97/09), Zakon o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine (*"Službeni glasnik BiH"* br. 42/03, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04 i 97/09), Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine (*"Službeni glasnik BiH"* br. 25/04, 93/05, 48/07, 63/23, 9/24 i 50/24) i Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu BiH (*"Službeni glasnik BiH"* broj: 27/04, 63/04, 35/05, 49/09 i 40/12) te da su nadležne institucije i organi Republike Srpske

obavezni preduzeti sve mjere i radnje iz svoje nadležnosti, a radi obezbjeđenja sprovođenja ovih nacrti zakona propisuje se i prijetnja krivičnom odgovornošću ukoliko se ne postupi po istim, kao i da se u sprovođenju ovih prijedloga zakona lica izuzimaju od krivične odgovornosti, a koje prijedloge zakona je Narodna skupština Republike Srpske usvojila na 18-toj posebnoj sjednici dana 27.02.2025. godine;

2. Nenad Stevandić

U svojstvu Predsjednika Narodne Skupštine Republike Srpske, suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine i zakonima Bosne i Hercegovine, kojima se uspostavljaju Sud BiH, Tužilaštvo BiH, Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH i Državna agencija za istrage i zaštitu, a koji zakoni su usvojeni na Parlamentarnoj skupštini BiH, iako je znao da je za njihovo osnivanje i djelovanje nadležna Parlamentarna skupština BiH, dana 26.02.2025. godine, a nakon prijema zahtjeva broj: 04.2-011-24/25 od 26.02.2025. godine od strane Predsjednika Vlade Republike Srpske osumnjičenog Radovana Viškovića zakazao Kolegij Narodne skupštine Republike Srpske, Aktom broj: 02/1-021-186/25 dana 26.02.2025. godine u 22:00 časa i na dnevni red 18-te posebne sjednice Narodne Skupštine Republike Srpske stavio između ostalog Prijedlog Zakona o visokom sudskom i tužilačkom savjetu Republike Srpske, po hitnom postupku, Prijedlog zakona o neprimjenjivanju zakona i zabrani djelovanja vanustavnih institucija BiH, po hitnom postupku, Prijedlog zakona o dopuni Krivičnog zakonika Republike Srpske, po hitnom postupku, a kojim prijedlozima zakona i to prijedlogom Zakona o neprimjenjivanju zakona i zabrani djelovanja vanustavnih institucija BiH propisano i to u članovima 1.,2.,3.,4., je predviđeno da se propisuje neprimjenjivanje i neizvršenje i zabrana djelovanja „vanustavnih institucija“ BiH na teritoriji Republike Srpske i da se neće primjenjivati niti izvršavati na teritoriji Republike Srpske sljedeći zakoni: Zakon o Sudu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 49/09, 74/09 i 97/09), Zakon o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 42/03, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04 i 97/09), Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 25/04, 93/05, 48/07,63/23,9/24 i 50/24) i Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 27/04, 63/04, 35/05, 49/09 i 40/12), te da su nadležne institucije i organi Republike Srpske obavezni preduzeti sve mjere i radnje iz svoje nadležnosti, a radi obezbjeđenja sprovođenja ovih nacrti zakona propisuje se i prijetnja krivičnom odgovornošću ukoliko se ne postupi po istim, kao i da se u sprovođenju ovih prijedloga zakona lica izuzimaju od krivične odgovornosti, a koje prijedloge zakona je Narodna skupština Republike Srpske usvojila na 18-toj posebnoj sjednici dana 27.02.2025. godine;

3. Milorad Dodik

U svojstvu Predsjednika Republike Srpske suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine i zakonima Bosne i Hercegovine, kojima se uspostavljaju Sud BiH, Tužilaštvo BiH, Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH i Državna agencija za istrage i zaštitu BiH, a koji zakoni su usvojeni na Parlamentarnoj skupštini BiH, iako je znao da je za njihovo osnivanje i djelovanje nadležna Parlamentarna skupština BiH, a nakon što je Predsjednik Vlade Republike Srpske osumnjičeni Radovan Višković podnio zahtjev za sazivanje posebne

Republike Srpske, broj: 01-020-836/25 od 05.03.2025. godine, Ukaz o proglašenju Zakona o neprimjenjivanju zakona i zabrani djelovanja vanustavnih institucija Bosne i Hercegovine, broj:01-020-835/25 od 05.03.2025. godine, Ukaz o proglašenju Zakona o dopuni Krivičnog zakonika Republike Srpske, broj: 01-020-837/25 od 05.03.2025. godine, Odluku o privremenoj mjeri Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, broj:U-7/25 od 07.03.2025. godine, objavljena u Službenom glasniku BiH, broj:14/25, Odluku o privremenoj mjeri Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, broj:U-8/25 od 07.03.2025. godine, objavljena u Službenom glasniku BiH, broj:14/25, Odluku o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, broj U-7/25 od 29.05.2025. godine, objavljena u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, broj:36/25, Odluku o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, broj U-8/25 od 29.05.2025. godine, objavljena u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, broj:36/25, Zakon o prestanku važenja zakona, kojim zakonom prestaje važiti Zakon o neprimjenjivanju Zakona i zabrani djelovanja vanustavnih institucija Bosne i Hercegovine, objavljen u Službenom glasniku Republike Srpske, broj: 92/2025 dana 23.10.2025. godine.

U svojstvu osumnjičenih ispitani su Milorad Dodik, predsjednik Republike Srpske, Radovan Višković, predsjednik Vlade Republike Srpske i Nenad Stevandić, predsjednik Narodne skupštine Republike Srpske.

Osumnjičeni Radovan Višković je izjavio da smatra da nije počino nikakvo krivično djelo prema KZ BiH, koje je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine. Što se tiče zakona, za koje se tereti, ističe da nije ni predsjedavao Vladom Republike Srpske, kada su utvrđivani prijedlozi navedenih zakona, prije nego su dostavljeni Narodnoj skupštini Republike Srpske na usvajanje i stava je da donošenjem bilo kakvih zakona ili utvrđivanje njihovih prijedloga, nije ni moguće počinuti krivično djelo, jer postoje pravni instrumenti za zaštitu ustavnog poretka u tom slučaju.

Osumnjičeni Nenad Stevandić je izjavio da nije počinio bilo koje krivično djelo propisano KZ BiH, koji je usvojila Paralamentarna skupština Bosne i Hercegovine, te da razumije da se protiv njega sprovodi istraga zbog upućivanja u zakonsku proceduru i odlučivanja Narodne skupštine Republike Srpske o prijedlogu zakona, te navodi da je postupio po Poslovniku Narodne skupštine i Ustavu Republike Srpske u skladu sa obavezom da sazove Kolegij, obavijesti zakonodavni odbor i uputi u skupštinsku proceduru svaki akt koji ima ovlaštenog predlagача. Akti prolaze Kolegij, a što je propisano članom 114. stav 3. i članom 115. stav 2. Poslovnika Narodne Skupštine, a o usvajanju zakona odlučuje Skupština, glasanjem narodnih poslanika, u skladu sa Ustavom i Poslovníkom o radu. Takva uloga Skupštine je normirana članom 73. Ustava Republike Srpske za koje je Ustavni Sud Bosne i Hercegovine utvrdio da je u skladu i sa Ustavom Bosne i Hercegovine i Venecijanskom komisijom, da narodni poslanici, a što je i sam Predsjednik Skupštine, neće biti krivično odgovorni za postupke izvršene u okviru dužnosti u Skupštini Republike Srpske i Vijeću naroda, te da smatra da svoj posao obavio i obavlja isključivo po Poslovníku i Ustavu Republike Srpske, jer bi svako drugo postupanje bilo upravo suprotno pravnom poretku Republike Srpske, a samim tim i Bosne i Hercegovine.

Osumnjičeni Milorad Dodik je izjavio da nije počinio nikakvo krivično djelo propisano KZ BiH, a koji je usvojila Parlamentarna Skupština Bosne i Hercegovine, da je potpisujući ukaze vršio svoje ustavne nadležnosti iz člana 80. Ustava Republike Srpske, u svojstvu Predsjednika Republike Srpske, te da nije postojala namjera da ugrozi ustavni poredak i smatra da se donošenjem zakona ne može ugroziti ustavni poredak jer postoje instrumenti pravne zaštite ustavnog poretka, te da nije potpisao ukaze tek bi onda mogle uslijediti posljedice i smatra da bi time počinio krivično djelo iz Krivičnog zakonika Republike Srpske.

U pogledu radnji izvršenja krivičnog djela koja su naredbom o istrazi, odnosno o proširenju istrage stavljeni na teret Radovanu Viškoviću, predsjedniku Vlade Republike Srpske, ovo tužilaštvo je izvršilo uvid u Zahtjev za sazivanje posebne sjednice Narodne skupštine Republike Srpske broj: 04.2-011-24/25 od 26.02.2025. godine, te je u svojstvu svjedoka saslušalo članove Vlade Republike Srpske, ...: „(...)“, „(...)“, „(...)“ i „(...)“.

Svjedok „(...)“, ... je na Zapisnik o saslušanju svjedoka, broj: ... od ...2025. godine, izjavila „{...}“.

Svjedok „(...)“, ... je na Zapisnik o saslušanju svjedoka, broj: ... od ...2025. godine, izjavio „{...}“.

Svjedok „(...)“ ..., je na Zapisnik o saslušanju svjedoka, broj: ... od ...2025. godine izjavio „{...}“.

Svjedok „(...)“ ... na Zapisnik o saslušanju svjedoka, broj: ... od ... 2025. godine je izjavio „{...}“.

U pogledu radnji izvršenja krivičnog djela koja su naredbama o istrazi, odnosno o proširenju istrage stavljeni na teret Nenadu Stevandiću, predsjedniku Narodne skupštine Republike Srpske, ovo tužilaštvo je izvršilo uvid u u Akt o zakazivanju Kolegija Narodne skupštine Republike Srpske aktom broj: 02/1-021-186/25 dana 26.02.2025. godine koji je potpisao Nenad Stevandić i u svojstvu svjedoka saslušalo „(...)“.

Svjedok „(...)“ je na Zapisnik o saslušanju svjedoka, broj: .... od ...2025. godine izjavila „{...}“.

U pogledu radnji izvršenja krivičnog djela koja su naredbama o istrazi, odnosno o proširenju istrage stavljeni na teret Miloradu Dodiku, predsjedniku Republike Srpske, ovo tužilaštvo je izvršilo uvid u Ukaz o proglašenju Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Republike Srpske, broj 01-020-836/25 od 05.03.2025. godine, Ukaz o proglašenju Zakona o neprimjenjivanju zakona i zabrani djelovanja vanustavnih institucija Bosne i Hercegovine, broj 01-020-835/25 od 05.03.2025. godine, te Ukaz o proglašenju Zakona o dopuni Krivičnog zakonika Republike Srpske 01-020-837/25 od 05.03.2025. godine koje je potpisao predsjednik Republike Srpske Milorad Dodik i saslušalo svjedoka „(...)“.

Svjedok „(...)“ je na Zapisnik o saslušanju svjedoka Tužilaštva Bosne i Hercegovine, izjavila „{...}“.

U pogledu postojanja prethodnog dogovora i umišljaja za učinjenje krivičnog djela, nijedan od svjedoka koji su saslušani, a koji su preduzeli konkretne radnje u postupku predlaganja i usvajanja zakona i to: „(...)“, „(...)“, „(...)“, „(...)“ i „(...)“ nisu potvrdili postojanje prethodnog dogovora sa osumnjičenim Miloradom Dodikom, Nenadom Sevandićem i Radovanom Viškovićem, kao ni postojanje međusobnog dogovora između osumnjičenih, već naprotiv, iz izjava navedenih svjedoka proizilazi da su svjedoci bez prethodnog dogovora postupali u okviru svojih zakonskih ovlaštenja koja imaju po funkcijama koje obavljaju.

Samo je svjedok „(...)“ nasuprot gore saslušanih svjedoka, pomenuo određene dogovore koji su prethodili izglasavanju spornih zakona. Međutim ovaj iskaz svjedoka nije potkrijepljen nijednim drugim dokazom i u suprotnosti je sa iskazima drugih saslušanih svjedoka, članova Vlade Republike Srpske koji su učestvovali u formalnoj proceduri predlaganja spornih zakona Narodnoj skupštini Republike Srpske i iz tog razloga Tužilaštvo Bosne i Hercegovine iskazu „(...)“ nije moglo pokloniti vjeru, niti zasnovati odluku na njegovom iskazu.

Dakle, donošenje zakona predstavlja Ustavnu funkciju zakonodavne i izvršne vlasti entiteta. Čin predlaganja od strane Vlade Republike Srpske, uvršavanja na dnevni red sjednice Narodne skupštine Republike Srpske i izglasavanja, kao i proglašenje zakona ukazom od strane Predsjednika Republike Srpske samo po sebi ne predstavlja krivično djelo, čak iako je taj zakon ocjenjen kao neustavan. Za postojanje krivičnog djela Napad na ustavni poredak iz člana 156. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 29. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine potreban je umišljaj, međutim provedenom istragom nisu utvrđeni elementi umišljaja i namjere rušenja Ustavnog poretka Bosne i Hercegovine. Također, u pogledu postojanja, odnosno nepostojanja umišljaja i namjere, smatramo važnim istaći i činjenicu da, iako su sporni zakoni stavljani van snage Konačnom odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, vlasti Republike Srpske su simbolično stavili van snage navedene zakone donošenjem Zakona o prestanku važenja zakona kojim zakonom prestaju važiti Zakon o neprimjenjivanju Zakona i zabrani djelovanja vanustavnih institucija Bosne i Hercegovine, Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Republike Srpske i Zakon o dopuni Krivičnog zakonika Republike Srpske, koji je objavljen u Službenom glasniku Republike Srpske, 92/2025 dana 23.10.2025. godine. Iz svega navedenog izvodi se logičan zaključak da dokazi koje je ovo tužilaštvo prikupilo u toku istrage, a posebno imajući u vidu iskaze svjedoka koji su imali aktivnu ulogu u donošenju neustavnih zakona ne ukazuje na postojanje plana, dogovora ili organizovane namjere da se ruši Ustavni poredak Bosne i Hercegovine.

Nesporno je da je na Prijedlog Vlade Republike Srpske, Narodna skupština Republike Srpske na 18. posebnoj sjednici održanoj dana 27.02.2025. godine po hitnom postupku donijela Zakon o neprimjenjivanju zakona i zabrani djelovanja vanustavnih institucija

Bosne i Hercegovine koji je nakon potpisivanja ukaza od strane Predsjednika Republike Srpske objavljen u Službenom glasniku Republike Srpske, broj: 19/25 kojim je propisano da se zakoni i to: Zakon o Sudu Bosne i Hercegovine, Zakon o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine, Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine i Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine, kojima su osnovane navedene državne institucije neće primjenjivati niti izvršavati na teritoriji Republike Srpske, a rad i postupanje tih institucija je zabranjen na teritoriji tog entiteta i da je Ustavni sud nakon toga donio privremenu mjeru, a zatim i konačnu odluku. Također, nesporno je da je na istoj posebnoj sjednici, a na Prijedlog Vlade Republike Srpske, Narodna skupština Republike Srpske po hitnom postupku donijela i Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Republike Srpske i Zakon o dopuni Krivičnog zakonika Republike Srpske koji su nakon potpisivanja ukaza od strane Predsjednika Republike Srpske objavljeni u Službenom glasniku Republike Srpske, broj: 19/25 i da je Ustavni sud Bosne i Hercegovine, nakon toga donio privremenu mjeru, a zatim i konačnu odluku.

Naime, u Bosni i Hercegovini Ustavni sud je jasno uspostavio principe pravne bezbjednosti, kroz određene mehanizme zaštite kontrole odluka, iz čega se izvodi zaključak da ne postoji supremacija odluka koje je donio entitet Republike Srpske, u odnosu na odluke državnih organa i institucija, koje su u pravnoj nomenklaturi hijerarhijski iznad entitetskih organa, kao i odluka koje isti odnose.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je Odlukom o privremenoj mjeri, broj: U-7/25 od 07.03.2025. godine usvojio zahtjev za ocjenu ustavnosti podnosioca „(...)“ i privremeno stavio van snage Zakon o neprimjenjivanju zakona i zabrani djelovanja vanustavnih institucija Bosne i Hercegovine i Zakon o dopuni Krivičnog zakonika Republike Srpske koji su objavljeni u Službenom glasniku Republike Srpske, broj: 19/25 Odlukom o privremenoj mjeri su također stavljene van snage svi akti doneseni na osnovu osporenog pravnog akta i privremeno je zabranjeno svim zakonodavnim, izvršnim i sudskim institucijama u Republici Srpskoj, kao i svim službenim ili odgovornim licima u tim institucijama Republike Srpske ili jedinicama lokalne samouprave ili bilo kojem organu jedinice lokalne samouprave, kao i službenim ili odgovornim licima iz Republike Srpske koja obavljaju dužnost u institucijama Bosne i Hercegovine da preduzmu bilo kakve radnje na osnovu tih akata.

Također, Ustavni sud Bosne i Hercegovine je Odlukom o privremenoj mjeri, broj: U-8/25 od 07.03.2025. godine usvojio zahtjev za ocjenu ustavnosti podnosioca „(...)“ i privremeno stavio van snage Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Republike Srpske koji je objavljen u Službenom glasniku Republike Srpske, broj: 19/25. Odlukom o privremenoj mjeri su također stavljene van snage svi akti doneseni na osnovu osporenog pravnog akta i privremeno je zabranjeno svim zakonodavnim, izvršnim i sudskim institucijama u Republici Srpskoj, kao i svim službenim ili odgovornim licima u tim institucijama Republike Srpske ili jedinicama lokalne samouprave ili bilo kojem organu jedinice lokalne samouprave, kao i službenim ili odgovornim licima iz Republike Srpske koja obavljaju dužnost u institucijama Bosne i Hercegovine da preduzmu bilo kakve radnje na osnovu tih akata.

Nadalje, Ustavni sud Bosne i Hercegovine je u predmetu U-7/25, dana 29.05.2025. godine donio Odluku o dopustivosti u meritumu objavljenu u Službenom glasniku BiH, broj: 36/25, kojom je utvrdio da Zakon o neprimjenjivanju zakona i zabrani djelovanja vanustavnih institucija Bosne i Hercegovine i Zakon o dopuni Krivičnog zakonika Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 19/25) nisu u skladu sa članom I/2. i III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, jer Republika Srpska nema osnov u Ustavu Bosne i Hercegovine da reguliše materiju koja je isključiva nadležnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Također, Ustavni sud Bosne i Hercegovine je u predmetu U-8/25, dana 29.05.2025. godine donio Odluku o dopustivosti u meritumu objavljenu u Službenom glasniku BiH, broj: 36/25, kojom je utvrdio da Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Republike Srpske koji je objavljen u Službenom glasniku Republike Srpske, broj: 19/25 nije u skladu sa članom I/2. i III/3.b) i VI/5 Ustava Bosne i Hercegovine, jer Republika Srpska nema osnov u Ustavu Bosne i Hercegovine da reguliše materiju koja je isključiva nadležnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Opštepoznata je činjenica da je nosilac državnog suvereniteta država Bosna i Hercegovina, te da njen suverenitet proizilazi iz člana I/1. Ustava Bosne i Hercegovine koji propisuje da jedino Bosna i Hercegovina nastavlja „svoje pravno postojanje po međunarodnom pravu kao država, s unutrašnjom strukturom modifikovanom ovim Ustavom“, a član I/3. uspostavlja dva entiteta, Federaciju Bosne i Hercegovine i Republiku Srpsku, kao sastavne dijelove države Bosne i Hercegovine, te Ustavni sud ne ostavlja nikakav prostor za suverenitet entiteta niti su ovlaštenja entiteta iz člana III/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine ni na koji način izraz njihove državnosti, već proizilaze iz raspodjele ovlaštenja iz Ustava Bosne i Hercegovine.

Tužilaštvo smatra da u radnjama izvršenja koje su osumnjičeni preduzeli nisu ostvarene radnje izvršenja krivičnog djela Napad na ustavni poredak. Naime, iako su zakoni doneseni, isti su nakon toga proglašeni neustavnim od strane Ustavnog suda, čime su otklonjene štetne posljedice po suverenitet Bosne i Hercegovine koje bi isti proizveli u svojoj eventualnoj primjeni. Konačnom odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, osporeni su pravni akti koji nisu bili usklađeni sa Ustavom Bosne i Hercegovine i koji kao takavi nisu proizveli posljedice koje bi ugrozile ustavnopravni poredak i političku stabilnost Bosne i Hercegovine. Stavljanjem van snage Zakona o neprimjenjivanju zakona i zabrani djelovanja vanustavnih institucija Bosne i Hercegovine, kojim se propisuje neprimjenjivanje i neizvršavanje zakona i zabrana djelovanja institucija Bosne i Hercegovine, odnosno Suda Bosne i Hercegovine, Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine i Državne agencije za istrage i zaštitu na teritoriji Republike Srpske i stavljanjem van snage Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Republike Srpske i Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Republike Srpske, nije dovedeno u pitanje načelo pravilnog administriranja pravde, na koji način su spriječene štetne posljedice, očuvana pravna sigurnost i nastavljeno je nesmetano funkcionisanje institucija Bosne i Hercegovine.

Pravni propisi koji su u suprotnosti sa Ustavom Bosne i Hercegovine ne konstituiraju upotrebu sile ili prijetnju upotrebom sile na drugi način. Odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine pravni propisi koji su doneseni, odnosno Zakon o neprimjenjivanju zakona i zabrani djelovanja vanustavnih institucija Bosne i Hercegovine, Zakon o Viskom sudskom i tužilačkom savjetu Republike Srpske i Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Republike Srpske, su stavljeni van snage i kao takavi ne proizvode pravne učinke i samim tim ne postoji nikakva opasnost za zaštitni objekat, a to je Ustavni poredak, jer u pozitivnom pravu akti koji su stavljeni van snage ne proizvode pravno dejstvo.

Kako je donijeta Naredbe o provođenju istrage protiv Radovana Viškovića, Nenada Stevandića i Milorada Dodika dana 27.02.2025. godine, proširena dana 06.03.2025. godine, zbog krivičnog djela Napad na ustavni poredak, ovo Tužilaštvo je nakon utvrđenog činjeničnog stanja, razmatralo da li je u radnjama osumnjičenih ostvareno biće krivičnog djela Napad na ustavni poredak iz člana 156. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

Naime, Krivični zakon BiH u članu 156. propisuje „Ko upotrebom sile ili prijetnjom upotrebe sile, ili na neki drugi protivpravan način, pokuša da promijeni ustavni poredak Bosne i Hercegovine ili da svrgne njene najviše institucije...”

Iz navedene zakonske odredbe slijedi da je radnja izvršenja djela ograničena na upotrebu sile ili prijetnje ili na drugu protivpravnost. Zaštitni objekat krivičnog djela je ustavni poredak, odnosno ustavno uređenje Bosne i Hercegovine i najviši državni organi i njihovi izvršni organi, dok se prema objektu zaštite ovo krivično djelo pojavljuje u dva osnovna oblika. Prvi se sastoji u napadu na ustavom utvrđeni poredak, a drugi u napadu na najviše državne institucije. Iako posljedica djela nije izričito navedena, iz prirode djela proizilazi da ona spada u delikte ugrožavanja, odnosno u ugrožavanju ustavnog poretka, odnosno u stvaranju opasnosti za ustavni poredak. Kada se govori o nasilnom ugrožavanju ustavnog poretka, ono uključuje samo fizičko nasilje, koji je važan element ovog krivičnog djela, dok izvršilac djela može biti svako lice. Za postojanje djela neophodno je da je radnja izvršenja upravljena na nasilnu promjenu ustavnog poretka BiH i svrgavanje njenih najviših institucija, dok subjektivnu stranu djela čini umišljaj.

Uzevši u obzir bitna obilježja krivičnog djela, iz istog proizilazi da krivično djelo vrši samo onaj koji upotrijebi silu ili prijetnju da će upotrijebiti silu ili na drugi protivpravan način, gdje se pri tome prijetnja u krivičnom smislu ima cijeliti prema stvarnoj mogućnosti da će ona biti realizovana, pri tome „na drugi način“ se ima tumačiti samoj u rasponu upotrebe sile ili prijetnje upotrebom sile, što u konkretnom slučaju, donošenjem zakona, odnosno pravnog propisa se ne može tumačiti kao prijetnja upotrebom sile.

Donošenje neustavnog zakona, pa čak i ako je namjerno politički motivisan ne stvara automatski krivičnu odgovornost, jer krivična odgovornost traži i individualnu odgovornost u smislu postojanja namjere i postojanja protivpravnosti. Donošenje bilo kojeg zakona kojeg u konačnici Ustavni sud BiH oglasi neustavnim, ne predstavlja samo po sebi protivpravnost. Krivična odgovornost bi se mogla pojaviti ako bi postojali dokazi da su osumnjičeni bili dio organizovanog plana rušenja ustavnog poretka. Iz navedenog,

tužilaštvo izvodi zaključak da Radovan Višković i Nenad Stevandić nisu preduzeli radnje koje im se stavljaju na teret, već su te radnje preduzeli umjesto Radovana Viškovića, „(...)“, a umjesto Nenada Stevandića, „(...)“. Međutim, i da su ove radnje preduzeli i sami osumnjičeni, kao što je preduzeo Milorad Dodik, donošenje zakona predstavlja ustavnu funkciju zakonodavne i izvršne vlasti entiteta. Radnja predlaganja, uvrštavanja na dnevni red, izglasavanja i proglašenja zakona samo po sebi ne predstavlja krivično djelo, čak i ako je taj zakon kasnije ocijenjen neustavnim, niti su na strani osumnjičenih pronađeni dokazi za postojanje umišljaja, niti namjere rušenja ustavnog poretka BiH.

S obzirom na navedeno, Tužilaštvo je donijelo odluku kao u dispozitivu ove naredbe.

U skladu sa odredbom člana 224. stav 2. Zakona o krivičnom postupku BiH tužilac će o obustavi istrage kao i o razlozima za obustavu istrage u pismenoj formi obavijestiti osumnjičene. Obzirom da je ovaj krivični spis Tužilaštvo BiH formiralo po službenoj dužnosti, Obavijest oštećenom neće biti sačinjena.

Polazeći od odredbe člana 224. stav 3. ZKP-a BiH, obustavljena istrage može biti ponovo otvorena, ukoliko se naknadno dobiju dodatne informacije koje pružaju dovoljno razloga za vjerovanje da su osumnjičeni počinili krivično djelo.

**TUŽILAC
TUŽILAŠTVA BiH**